

Ki a legdrágább?

VISSZHANG - LIV. évfolyam 34. szám, 2010. augusztus 27.

„... Lauder állítólag 135 millió dollárt (28 milliárd forint) fizetett érte, a legmagasabb árat, amit festményért valaha adtak” - állítja Gustav Klimt *Adele Bloch-Bauer I.* (Arany Adele) című festményéről Lázár György *Klimt és kaszinó* című cikkében (ÉS, 2010/33., aug. 19.). Mármost két eset van - de ez így semmiképpen nem igaz... Egy: a mondatból kimaradt az „addig” szó, merthogy 2006 júniusában, amikor is Ronald S. Lauder egy zárt, meghívásos licit során (amelyet többek között a Christie's árverezőház szakértőinek a bevonásával tartottak öt múzeum és tíz magángyűjtő részvételével) megvette a képet (nem tartozik ugyan szorosán ide, de érdekességként meg lehet említeni, hogy nem a legmagasabb ajánlattal, ám Maria Altmann, az eladó, úgy döntött, hogy mivel Lauder garantálta, hogy saját múzeumában a kép továbbra is látható lesz a nyilvánosság számára, így az ő, amúgy valóban 135 millió dolláros ajánlatát fogadta el), valóban ez volt még a legmagasabb összeg, amit - hangsúlyozom: addig - festményért (sőt: egyáltalán bármilyen műtárgyért) valaha kifizettek. Kettő: nem hiányzik az „addig” szó, csak éppen a szerző, szerkesztő stb. figyelmét elkerülte, hogy alig néhány hónappal később, 2006 novemberében két kép is túlszárnyalta ezt az árat: Jackson Pollock *No. 5.* című festményéért ugyanis David Martinez mexikói üzletember akkor 140 millió dollárt, Willem de Kooning *Woman III.* című vásznáért pedig Steven A. Cohen amerikai befektető-műgyűjtő 137,5 millió dollárt fizetett ki David Geffennek (az első üzlet közvetítője Tobias Mayer, a Sotheby's egyik vezetője, utóbbié Larry Gagosian New York-i galerista volt). Geffen amúgy akkor alaposan kiárusította kollekciónját (amelyről Paul Schimmel, a Los Angeles-i Museum of Contemporary Art vezető kurátora azt nyilatkozta, hogy „nincs még egy olyan gyűjtemény, amelyikben jobban lenne reprezentálva a háború utáni amerikai művészet, mint az övé”), hiszen egy másik de Kooningját, a *Police Gazette* címűt ugyanakkor szintén Cohennek adta el, igaz, azt csak rongyos 63,5 millió dollárért. (Még mindig csak az érdekesség kedvéért: a drágábbik de Kooningot Geffen 1994-ben a teheráni múzeummal cserélte el - Doris Amman zürichi műkereskedő közvetítésével - egy XVI. századi festett perzsa kéziratért.) Azaz egy szó mint száz: Lauder Klimtje ma „csak” a harmadik legdrágább kép a világon. Persze azért az *Arany Adele* bronza is szépen csillog...

Martos Gábor

*

Martos Gábor szakértő leveléből kiderül, hogy manapság gyorsan változik a legdrágább képek rangsora, és legtöbbször az árak sem ellenőrizhetőek. Így például nem tudjuk, hogy pontosan mennyit fizetett Lauder úr az ominózus Klimtért, hiszen a szerződés tiltja a pontos összeg nyilvánosságra hozatalát, és a milliárdos is kitérő választ adott, amikor erről kérdezték.